

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΘΕΜΑ : Κίνδυνος για την ομαλή καταβολή ενισχύσεων στην κτηνοτροφία από τις μεταβολές στις επιλέξιμες εκτάσεις των βοσκοτόπων και τα προβλήματα στην ορθολογική διαχείριση αυτών

Με ανακοίνωσή τους εννέα (9) φορείς που σχετίζονται με την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας αναδεικνύουν το σοβαρότατο πρόβλημα που έχει προκύψει το τελευταίο διάστημα για την κτηνοτροφία της χώρας καθώς στο πλαίσιο υποβολής των Αιτήσεων Ενιαίας Ενίσχυσης (ΟΣΔΕ) για το 2013 οι κτηνοτρόφοι έρχονται αντιμέτωποι με την αδυναμία εξεύρεσης των αναγκαίων επιλέξιμων εκτάσεων βοσκοτόπων προκειμένου να ενεργοποιήσουν τα δικαιώματά τους και να τους καταβληθούν οι κοινοτικές ενισχύσεις.

Οι επιλέξιμες εκτάσεις των βοσκοτόπων που απέμειναν μετά από διασταυρώσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων φαίνεται ότι είναι σαφώς μικρότερες από τις απαιτούμενες. Αυτό έγινε γιατί υπήρξαν αλλαγές αφενός στη χρήση των εκτάσεων από βοσκότοπο σε δάσος και αφετέρου μειώθηκαν οι επιλέξιμες εκτάσεις των ενοτήτων που παρέμειναν βοσκότοποι.

Πέρα από τα παραπάνω υπάρχει επιπλέον οικονομική επιβάρυνση των κτηνοτρόφων αφού με την εφαρμογή του Νόμου 4061/2012 καλούνται ως υποψήφιοι ενοικιαστές, να συντάξουν τοπογραφικό διάγραμμα (!!) μιας περιοχής εκατοντάδων στρεμμάτων του βοσκότοπου που τους ενδιαφέρει και στην συνέχεια να αποδείξουν αυτοί αν η έκταση αυτή του δημοσίου που προτίθενται να ενοικιάσουν είναι δασική ή μη, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας, γεγονός που αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία.

Η ουσία του παραπάνω προβλήματος είναι η εν γένει ουσιαστική ορθολογική διαχείριση των λιβαδιών της χώρας μας, αρμοδιότητα που σήμερα για πρώτη φορά στην Ελλάδα είναι διασπασμένη μεταξύ ΥΠΑΑΤ και ΥΠΕΚΑ.

Είναι ιστορικά και επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι κτηνοτροφία χωρίς βοσκότοπους δεν μπορεί να υπάρξει. Το πολύπλοκο νομικό πλαίσιο που διέπει τη

διαχείριση των λιβαδιών έχει οδηγήσει σε μια σύγκρουση των όρων αξιοποίησης και προστασίας τους, γεγονός που οδηγεί στο να θεωρείται σήμερα ο κτηνοτρόφος από την πολιτεία ως συστηματικός παραβάτης.

Με βάση τα παραπάνω οι φορείς εν όψει και της διαπραγμάτευσης για την ΚΑΠ της περιόδου 2014 -2020 ζητούν:

1. Να ξεκαθαριστεί άμεσα το θέμα που έχει προκύψει με τη μίσθωση των λιβαδικών εκτάσεων του Νόμου 4061/2012 καθώς οι κτηνοτρόφοι αναζητούν ακόμα επιλέξιμες εκτάσεις βοσκοτόπων.
2. **Να πραγματοποιηθεί αύξηση της μοναδιαίας αξίας των εκτατικών δικαιωμάτων** – με κατάθεση σχετικού αιτήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση εφόσον απαιτείται - ώστε να είναι δυνατή η ενεργοποίηση των δικαιωμάτων των κτηνοτρόφων για το έτος 2013 με λιγότερο αριθμό στρεμμάτων βοσκοτόπων και να μην μειωθούν οι ατομικές ενισχύσεις.
3. Τη συνεργασία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με το συναρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την **άμεση υλοποίηση ενός προγράμματος αποκατάστασης των λιβαδικών εκτάσεων της χώρας** μέσω του εντοπισμού των εκτάσεων που κατακλύστηκαν από την εισβολή της θαμνώδους βλάστησης σε ποολίβαδα, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης με βάση τη σύγκριση των αεροφωτογραφιών του 1945, του 1960 και των σημερινών.
4. Την θέσπιση ενός ξεκάθαρα και ενιαίου κανονιστικού πλαισίου διαχείρισης των βοσκοτόπων της χώρας το οποίο προϋποθέτει την ενσωμάτωση αρμοδιότητας διαχείρισης όλων των βοσκοτόπων υπό τη μέριμνα του ΥΠΑΑΤ καθώς επίσης την πλήρη απογραφή των βοσκοτόπων και τη σύνδεσή τους με το Εθνικό Κτηματολόγιο,
5. Στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2014 – 2020 να εξεταστεί η χορήγηση συνδεδεμένων ενισχύσεων για τη στήριξη της ποιμενικής κτηνοτροφίας και ο σχεδιασμός ενός γεωργοπεριβαλλοντικού προγράμματος για την προστασία – διατήρηση βοσκοτόπων με ιδιαίτερη πλούσια βιοποικιλότητα.

Επισυνάπτεται ολόκληρο το κείμενο της κοινής επιστολής.

ΓΕΩΤ.Ε.Ε. – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ & ΝΗΣΩΝ
ΓΕΩΤ.Ε.Ε. – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ & ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΕΩΠΟΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΕΩΠΟΝΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΑΓΕΛΑΔΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ – ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ & ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΘΕΡΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

30 Μαΐου 2013

ΠΡΟΣ:

1. κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
2. κ. Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής
3. κ. Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

ΚΟΙΝ.: Όπως Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ : Κοινή επιστολή για την επιλεξιμότητα & την αξιοποίηση των εκτάσεων των βοσκοτόπων της χώρας προς όφελος της κτηνοτροφίας & του περιβάλλοντος

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργοί,

Όπως γνωρίζετε, αυτήν την περίοδο οι παραγωγοί καλούνται από τις κατά τόπους Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών να υποβάλλουν την Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης (ΑΕΕ) για το έτος 2013 προκειμένου να ενεργοποιήσουν τα δικαιώματά τους, να δηλώσουν τυχόν παράλληλες δράσεις, να αιτηθούν ειδικές ενισχύσεις και την κατανομή δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα, η οποία αναμένεται το προσεχές διάστημα.

Στα πλαίσια της παραπάνω διαδικασίας οι κτηνοτρόφοι έρχονται αντιμέτωποι με ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα, αυτό της επιλεξιμότητας των βοσκοτόπων, η οποία επηρεάζει σημαντικά την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων τους και κατ' επέκταση την καταβολή των ενισχύσεων που λαμβάνουν.

Η εφαρμογή του “Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τους βοσκοτόπους” που πραγματοποίησε πρόσφατα ο ΟΠΕΚΕΠΕ και είχε ως σκοπό το «φιλτράρισμα» των προβληματικών εκτάσεων των βοσκοτόπων ανέδειξε μόνο τις δύο κρίσιμες διαστάσεις ενός σύνθετου προβλήματος: αφενός την αλλαγή χρήσης των εκτάσεων από βοσκότοπο σε δάσος για πολλές χαρτογραφικές ενότητες και αφετέρου τη σοβαρή μείωση του ποσοστού επιλεξιμότητας των ενοτήτων που παρέμειναν βοσκότοποι.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η σημαντική μείωση των επιλέξιμων εκτάσεων βοσκοτόπων που είναι διαθέσιμες για τους κτηνοτρόφους της χώρας, γεγονός που επηρεάζει τις ενισχύσεις που λαμβάνει και την επιβίωσή τους.

Επιπλέον, με την εφαρμογή του Νόμου 4061/2012 «*Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις*» καλείται ο κτηνοτρόφος, ως υποψήφιος ενοικιαστής, αφού πρώτα απεικονίσει, με τεράστια οικονομική δαπάνη, σε τοπογραφικό διάγραμμα (!!) μια περιοχή εκατοντάδων στρεμμάτων του μέχρι πρότινος βοσκοτόπου που τον ενδιαφέρει, να αποδείξει αν η έκταση του δημοσίου που προτίθεται να ενοικιάσει είναι δασική ή μη κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας, γεγονός που αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία.

Περαιτέρω, ο ΟΠΕΚΕΠΕ, εφαρμόζοντας την κοινοτική νομοθεσία, προωθεί άμεσα την ανάπτυξη μιας εφαρμογής διασυνδεδεμένης με το ΟΣΔΕ η οποία αναφέρεται ως “*διαδραστικό μοντέλο επιλογής μέσω βοσκοϊκανότητας*”. Είναι αναγκαίο όμως να αναφερθεί ότι η βοσκοϊκανότητα επηρεάζεται από τη λιβαδική παραγωγή και άλλους παράγοντες, όπως η κλίση του εδάφους, ενώ παράλληλα απαιτείται η επικαιροποίηση των τιμών της σε σχεδόν ετήσια βάση δεδομένου ότι επηρεάζεται και από κλιματικούς παράγοντες.

Η έλλειψη ενός συστήματος αξιόπιστων μετρήσεων και επικαιροποίησης των τιμών της βοσκοϊκανότητας καθώς επίσης και το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των λιβαδιών της χώρας εκτείνεται σε περιοχές με έντονο ανάγλυφο του εδάφους, δημιουργεί ένα σοβαρό θέμα σε ότι αφορά την επιλεξιμότητά τους και συνεπώς τη χρήση των εκτάσεων αυτών για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων των κτηνοτρόφων.

Πέρα από το θέμα της ενεργοποίησης των δικαιωμάτων, όπου μέχρι σήμερα πραγματοποιούνταν επί ενός εικονικού χάρτη («*καθ' υπόδειξη του παραγωγού*»), η ουσία του προβλήματος είναι η εν γένει ουσιαστική ορθολογική διαχείριση των λιβαδιών της χώρας μας, αρμοδιότητα που σήμερα είναι διασπασμένη μεταξύ ΥΠΑΑΤ και ΥΠΕΚΑ. Είναι κοινή αντίληψη ότι η άναρχη βόσκηση που επικρατεί και το νομικό καθεστώς που διέπει τους βοσκοτόπους έχουν ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση των εκτάσεών τους τόσο λόγω υπερβόσκησης όσο και υποβόσκησης.

Αναμφισβήτητα η προσαρμογή της χώρας στα δεδομένα της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε ότι αφορά τον προσδιορισμό των βοσκοτόπων είναι αδιαπραγμάτευτη και σαφώς επιβάλλεται να πραγματοποιηθεί το ταχύτερο δυνατό. Η διαδικασία όμως αυτή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί από το γραφείο ως «*άσκηση επί χάρτου*» ούτε εξ' αποστάσεως καθώς το πρόβλημα είναι πολυδιάστατο και η οριστική επίλυσή του πιθανώς να απαιτεί σειρά νομοθετικών παρεμβάσεων και χρονοβόρες διαδικασίες με εργασίες πεδίου, ενώ παράλληλα η καταβολή των ενισχύσεων είναι θέμα άμεσο και επιβίωσης για τους κτηνοτρόφους.

Δεδομένου αξιότιμοι Κύριοι Υπουργοί ότι:

- i. χωρίς τους βοσκοτόπους (λιβάδια) της χώρας μας δεν υπάρχει ούτε μπορεί να υπάρξει βιώσιμη κτηνοτροφική δραστηριότητα καθώς αποτελούν πολύτιμο πόρο για την κτηνοτροφία προσφέροντας υψηλής ποιότητας και χωρίς κόστος τροφή στις εγχώριες κυρίως φυλές αιγοπροβάτων και βοοειδών που τα αξιοποιούν προσδίδοντας παράλληλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στα παραγόμενα κτηνοτροφικά προϊόντα,
- ii. η παραγωγή της εξαιρετικής ποιότητας τροφής των βοσκοτόπων της χώρας είναι άμεσης προτεραιότητας να αξιοποιηθεί προκειμένου να μειωθούν οι εισροές (και εισαγωγές) ζωοτροφών στην κτηνοτροφία βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητά της και αυξάνοντας το εισόδημα του παραγωγού,

- iii. υπάρχει ένα πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση των λιβαδιών της χώρας δημιουργώντας πρόβλημα στην αιφορία τους καθώς δεν υπάρχει μέριμνα από την πολιτεία για την υποβάθμιση λόγω υπερβόσκησης ή υποβόσκησης που έχει συντελεστεί παρά μόνο ενδιαφέρει η επί χάρτου τακτοποίηση του ζητήματος για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων στους κτηνοτρόφους, γεγονός που πλέον αίρεται από την αισθητή μείωση της επιλεξιμότητας των εκτάσεων,
- iv. υπάρχει μια ασάφεια που δημιουργεί συγκρούσεις μεταξύ των όρων της αξιοποίησης και της προστασίας των βοσκοτόπων της χώρας, η πλειοψηφία των οποίων υπάγονται στη δασική νομοθεσία,
- v. ο καθορισμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης των κτηνοτρόφων βασίστηκε στις εκτάσεις που την περίοδο αναφοράς (2000-2002) και μέχρι και το 2012 η συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν χαρακτηρισμένοι ως επιλέξιμοι βοσκότοποι,
- vi. ο κτηνοτρόφος σήμερα αντιμετωπίζεται από την πολιτεία ως συστηματικός παραβάτης χωρίς ωστόσο να υπάρχει ένα ξεκάθαρο νομικό πλαίσιο τόσο για την άσκηση της κτηνοτροφικής δραστηριότητας όσο για τη διαχείριση της βόσκησης, και
- vii. βρισκόμαστε σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι για την κτηνοτροφία ενώ η διαβούλευση της πρότασης του Κανονισμού των Άμεσων Ενισχύσεων για την περίοδο 2014 – 2020 είναι σε εξέλιξη και υπάρχουν πολλά ανοιχτά ζητήματα για τους βοσκότοπους της χώρας,

ΖΗΤΟΥΜΕ:

1. Να ξεκαθαριστεί άμεσα το θέμα που έχει προκύψει με τη μίσθωση των λιβαδικών εκτάσεων του Νόμου 4061/2012 καθώς βρισκόμαστε ήδη στο τέλος της περιόδου υποβολής δηλώσεων της ΑΕΕ 2013 και οι κτηνοτρόφοι αναζητούν ακόμα επιλέξιμες εκτάσεις βοσκοτόπων.
2. Προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μη καταβολής των ενισχύσεων σε πολλούς κτηνοτρόφους που επί σειρά ετών χρησιμοποιούσαν τις «προβληματικές» ενότητες βοσκοτόπων, **να πραγματοποιηθεί επανακαθορισμός της μοναδιαίας αξίας των εκτατικών δικαιωμάτων** – με κατάθεση σχετικού αιτήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση εφόσον απαιτείται - ώστε να είναι δυνατή η ενεργοποίηση των δικαιωμάτων με λιγότερο αριθμό στρεμμάτων βοσκοτόπων.
3. Τη συνεργασία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με το συναρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την **άμεση υλοποίηση ενός προγράμματος αποκατάστασης των λιβαδικών εκτάσεων της χώρας** μέσω της αναγωγής των εκτάσεων που “κατακλύστηκαν” από την εισβολή της θαμνώδους βλάστησης σε ποολίβαδα, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης με βάση τη σύγκριση των αεροφωτογραφιών του 1945, του 1960 και των σημερινών.
4. Την θέσπιση ενός ξεκάθαρου και ενιαίου κανονιστικού πλαισίου διαχείρισης των βοσκοτόπων της χώρας όχι μόνο για την καταβολή των ενισχύσεων αλλά για την ουσιαστική ορθολογική διαχείρισή τους, το οποίο προϋποθέτει την ενσωμάτωση της αρμοδιότητας διαχείρισης όλων των βοσκοτόπων υπό τη μέριμνα του ΥΠΑΑΤ καθώς επίσης την πλήρη απογραφή των βοσκοτόπων και τη σύνδεσή τους με το Εθνικό Κτηματολόγιο,
5. Στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2014 – 2020, απαιτείται αλλαγή κωδικοποίησης των βοσκοτόπων ώστε το εννοιολογικό & επιστημονικό πλαίσιο αναγνώρισής τους να ανταποκρίνεται

τόσο στα υπό διαβούλευση οριζόμενα της ΚΑΠ όσο και στις ελληνικές φυσικές συνθήκες (ποολίβαδα, φρυγανολίβαδα, θαμνολίβαδα και δασολίβαδα). Παράλληλα, επιβάλλεται να εξεταστεί η χορήγηση συνδεδεμένων ενισχύσεων για τη στήριξη της ποιμνικής κτηνοτροφίας και ο σχεδιασμός ενός γεωργοπεριβαλλοντικού προγράμματος για την προστασία – διατήρηση βοσκοτόπων με ιδιαίτερη πλούσια βιοποικιλότητα.

Με τιμή,

1. **Σπυρίδων Μπαλαμπέκος**, Πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ – Παραρτήματος Ηπείρου & Νήσων
2. **Σωτήριος Λαμπρόπουλος**, Πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ – Παραρτήματος Πελοποννήσου & Δυτικής Στερεάς Ελλάδας
3. **Δρ. Χρήστος Ρούκος**, Πρόεδρος Συνδέσμου Γεωπόνων Νομού Ιωαννίνων
4. **Σπυρίδων Χριστόγλου**, Πρόεδρος Συλλόγου Γεωπόνων Θεσπρωτίας
5. **Ιωάννης Δεκόλης**, Πρόεδρος Ένωσης Μετακινούμενων Κτηνοτρόφων Ηπείρου
6. **Χρήστος Μπούτσικος**, Πρόεδρος Συλλόγου Κτηνοτρόφων Θεσπρωτίας
7. **Θεόδωρος Χάιδος**, Πρόεδρος Αγελαδοτροφικού Συνεταιρισμού Άρτας – Πρέβεζας
8. **Νικόλαος Παλάσκας**, Πρόεδρος Ομοσπονδίας Κτηνοτροφικών Συλλόγων & Κτηνοτρόφων Περιφέρειας Θεσσαλίας
9. **Κωνσταντίνος Μυζήθρας**, Πρόεδρος Γαλακτοκομικού Συνεταιρισμού Θέρμου Αιτ/νίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. κ. κ. Βουλευτές Ηπείρου, Θεσσαλίας, Πελοποννήσου & Αιτωλοακαρνανίας
2. κ. Περιφερειάρχη Ηπείρου
3. κ. Περιφερειάρχη Πελοποννήσου
4. κ. Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας
5. κ. Περιφερειάρχη Θεσσαλίας
6. κ. Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας
7. κ. Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου
8. κ. Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας
9. Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤΕΕ)
10. Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Γεωπόνων (ΠΟΣΓ)
11. ΜΜΕ